هەرێمی کوردستانی عێراق
ئەنجوومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پرۆتۆکۆلەکان

١٦

١٩٩٧ - بەرگی شانزدەیەم

چاپی یەکەم ١٩٩٨

پێرست:

وتەیەکی پێویست ———— ل٥

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٢) دووشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١١/٢٤ ———— ل٩

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٣) سێ شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١١/٢٥ ———— ل١٠١

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٤) یەک شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٢/٢٨ ———— ل١٤٩

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٥) دووشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٢/٢٩ ———— ل٢٩٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٦) سێ شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٢/٣٠ ———— ل٣٢٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٧) چوارشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٢/٣١ ———— ل٤٦٥

پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژماره (١٤)

كۆبوونەوەى يەكەم/يەك شەممە ريكەوتى ١٩٩٧/١٢/٢٨

كاتژميّر (١٠)ى سەر لەبەيانى رۆژى يەك شەممە ريكەوتى ١٩٩٧/١٢/٢٨ ئەنجوومەنى نيشتمانيى كوردستان بەسەرۆكايەتى بەريز جوهر نامق سالم سەرۆكى ئەنجوومەن و، بە ئامادە بوونى سكرتيّرى ئەنجوومەن بەريز شيّروان ناسح عەبدوللا حەيدەرى، دانيشتنى ئاسايى ژمارە (١٤)ى خولى دووەمى، سالّى (١٩٩٧)ى خۆى بەست، سەرەتا لەلايەن دەستەى سەرۆكايەتييەوە رادەى ياسايى دانيشتنەكە چەسپيّنراو، ئەوجا بەريز سەرۆكى ئەنجوومەن بەناوى خواى بەخشندەو ميهرەبان و، بەناوى گەلى كوردستانەوە دانيشتنەكەى دەست پيّكرد.

بەرنامەى كار:

١- گفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەى هەمواركردنى ياساى ژمارە (١٢)ى سالّى ١٩٩٣ ياساى خويّندنى بالآو ليّكۆلّينەوەى زانستى.

٢- گفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەى ياساى كۆرِى زانيارى كوردى.

٣- گفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەى بودجەى ئەنجوومەنى نيشتمانيى كوردستانى عيّراق.

٤- گفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەى بودجەى حكومەتى هەريّمى كوردستان بۆ سالّى ١٩٩٨.

بەريز سەرۆكى ئەنجوومەن:

بەرنامەى دانيشتنى ئەمرۆمان چوار خالّە، خالّى يەكەم: گفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەى هەموار كردنى ياساى ژمارە (١٢)ى سالّى ١٩٩٣ ياساى خويّندنى بالآو ليّكۆلّينەوەى زانستى، خالّى دووەم: گفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەى ياساى كۆرِى زانيارى كوردى. خالّى سيّيەم: گفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەى بودجەى ئەنجوومەنى نيشتمانيى كوردستانى عيّراق بۆ سالّى ١٩٩٨. خالّى چوارەم: گفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەى بودجەى حكومەتى هەريّمى كوردستان بۆ سالّى ١٩٩٨و ياسايەكەى، بەرنامەى كارمان ئەم چوار خالّەيە، بە خالّى يەكەم دەست پێ دەكەين ئەويش گفتوگۆ كردنە لەسەر پرۆژەى هەمواركردنى ياساى خويّندنى بالآو ليّكۆلّينەوەى زانستى ژمارە (١٢)ى سالّى ١٩٩٣، كە بەپيّى نووسراويّك لەلايەن ئەنجوومەنى وەزيرانەوە بۆمان هاتووەو داواى هەمواركردنى چەند برگەيەك وچەند مادەيەك لەو ياسايە دەكەن، با ليژنەى ياساو ليژنەى خويّندنى بالآ بفەرموونە ئيّرە، لەلايەن حكومەتيشەوە كاك دكتۆر ئيدريس ليّرەيە ئەگەر چ پرسياريّك هەبوو هاوكاريمان بكات، چونكە ئەو سەر پشك كراوە بۆ ئەوەى لەم بابەتە بكۆلّيّتەوە، ئەگەر بەريزان ئەندامانى پەرلەمان سەيرى پرۆژەى حكومەت بكەن، كە بۆمان هاتووە و داوايان كردووە كە يەك دوو مادە هەموار بكەين، هەروەك لاتان ئاشكرايە كە ئەمە لەميّژەوە بۆمان هاتووە، لەميّژووى

(١٢/٦)ەوە بۆمان هاتووە، هەمان رۆژ ئێمە دامانە لیژنەکان، بەرنامەی کاریش پێش هەفتەی رابردوو ناردراوە بۆ سەرۆکایەتی ئەنجوومەنی وەزیران بۆ ئەوەی جێگیر بکرێ. دوێنێ دوای کاتژمێر (١/٣٠) نووسراوێکی تریان بۆ رەوانە کردوین داوا ئەکەن یەک دوو مادەی تریش هەموار بکرێ، لەبەر ئەوەی لە کۆتایی دەوام بۆمان هات ئێمە هەر ئەوەندەمان پێ کرا کە برادەرانی لیژنەی یاسا ئاگادار بکەینەوە کە شتێکی واهاتووە دوایی وا پێشنیار کرا کە بیخەینە بەردەم ئەندامانی پەرلەمان بۆ ئەوەی ئەو مادەیەش بەو شێوەیە کە هەیە چارەسەر بکرێ، چونکە ئەو پرۆژەیە تەواو بووە، لیژنەی یاسا گفتوگۆیان کردووە، ئەوەی تر وەکو گوتم بەدرەنگەوە بۆمان هات، نەکرا لیژنەی یاسا کۆبێتەوەو تەماشای ئەو پرۆژەیە بکات، بۆیە ئەمەی دوایی ئەکەینە پێشنیارێک پاشان باس ئەکرێ، ئەگەر ئێستا لیژنەی یاسا بفەرمێت دەست بکات بەو بابەتەی کە لەلایەن ئەنجوومەنی وەزیرانەوە بۆمان هاتووە با لەلایەن جەنابی سکرتێر پرۆژەکەمان بۆ بخوێندرێتەوە، پاشان لیژنەی یاساو لیژنەی خوێندنی باڵاو نوێنەری حکومەتیش ئەگەر تێبینییەکیان هەبێ دەتوانن روونی بکەنەوە، فەرموو کاک شێروان.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵڵا/ سکرتێری ئەنجوومەن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

رقم القرار:

تاريخ القرار:

قرار

استناداً الى احكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ وبناءً على ماعرضه مجلس الوزراء، قرر المجلس الوطني لكوردستان العراق بجلسته المنعقدة بتاريخ / / اصدار القانون الاتي:

قانون رقم ( )

قانون التعديل الاول لقانون التعليم العالي والبحث العلمي لاقليم كوردستان قانون رقم (١٢) لسنة ١٩٩٣

المادة الاولى: تعدل المادة الثالثة عشرة وتكون كالاتي:

يعين رئيس الجامعة بقرار من مجلس التعليم العالي و يشترط فيه ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ مساعد على الاقل، ولاتقل خدمته الجامعية عن عشر سنوات.

المادة الثانية: تعدل المادة السابعة عشرة وتكون كالاتي:

يعين عميد الكلية بقرار من مجلس التعليم العالي بعد ترشيحه من قبل مجلس الجامعة ويشترط فيه ان يكون حاصلاًعلى شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ او استاذ مساعد ولاتقل خدمته

الجامعية عن سبع سنوات.
المادة الثالثة: لايعمل بأي نص يتعارض واحكام هذا القانون.
المادة الرابعة: على مجلس الوزراء تنفيذ احكام هذا القانون.
المادة الخامسة: ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

تکایە ئەوەی تر وەکو گوتمان دوێنێ کە بەدرەنگەوە بۆمان هات. کاک شێروان بیخوێنەوە بۆ ئەوەی لەنزیکەوە ئاگاداری بن.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا/سکرتێری ئەنجوومەن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بۆ سەرۆکایەتی ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستان، دوا بەدوای نووسراومان ژمارە (٧٠٦٤) لە ١٩٩٧/١٢/٢٧ بەنووسراومان ژمارە (٦١٩٨)ی ڕۆژی ١٩٩٧/١٢/٦ بۆ ڕەوانە دەکەین تکایە ئەو بڕگەیەی هاوپێچی ئەو نووسراوەمانە بخرێتە جێگای بڕگە (٣) لەپڕۆژەی نووسراوی سەرەوەمان و بڕگە (٣) بکرێتە بڕگە (٤) وە (٤)یش ببێ بە بڕگە (٥) وەبڕگە (٥)یش ببێ بە بڕگەی (٦) لەگەڵ ڕێزماندا، ئەوە نووسراوی ئەنجوومەنی وەزیران بوو، (المادة الثالثة) لێرە دەڵێ:
تعدل المادة التاسعة والعشرون وتكون كالاتي:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

بڕگە یەک وا چاک کراوەتەوە، تکایە بیخوێنەوە.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا/ سکرتێری ئەنجوومەن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

المادة الثالثة: تعدل الفقرة الاولى من المادة التاسعة والعشرون وتكون كالاتي:
يعين رئيس هيئة المعاهد الفنية بقرار من مجلس التعليم العالي ويشترط فيه ان يكون من حملة شهادة الدكتوراه لاتقل مرتبته العلمية عن استاذ مساعد ومن ذوي الخبرة والاختصاص.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

واتە بەکورتی دانانی سەرۆکی زانکۆکان وسەرۆکی پەیمانگاکانی هونەری کاتی خۆی وەکو ئێوە ئاگادارن بەهەڵبژاردن ئەکرا، داوا کراوە هەڵبژاردنەکە هەڵبوەشێندرێتەوە بکرێت بە دامەزراندن، واتە کورتەی هەردوو مادەکە ئەوەیە زیاتر نییە، لیژنەی یاسا فەرموون.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

الى/ السيد رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق المحترم
هامشكم المؤرخ في ١٩٩٧/١٢/٦ والمسطر على اصل كتاب مجلس الوزراء المرقم (٦١٩٨)

والمؤرخ في ٦/١٢/١٩٩٧. تؤيد لجنتنا بما جاء بمشروع قرار تعديل قانون التعديل الاول لقانون التعليم العالي و البحث العلمي رقم (١٢) لسنة ١٩٩٢ الوارد بكتاب مجلس الوزراء اعلاه، إلا ان لجنتنا ترتأي صدور الترشيح لتعين رئيس الجامعة من قبل مجلس التعليم العالي والبحث العلمي ومن ثم اصدار امر تعينه من قبل السيد رئيس مجلس الوزراء وحسب الصلاحيات المخولة له بموجب القانون رقم (١٠) لسنة ١٩٩٧. مع التقدير.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجوومەن:

سوپاس بۆ لیژنەی یاسا، ئینجا دێینە سەر ئەو هەموار كردنەی كە كردوتانە، ئەو پێشنیارەی كە لیژنەی یاسا كردوویەتی هەر بۆ روون كردنەوەیە، چونكە لەوانەیە ئەو هەموارە پێش پەسەند كردنی یاسای ژمارە (١٠) كرابێ، بۆیە لیژنەی یاسا ئەو تێبینیەی جێگیر كردووە، ئەگەر نوێنەری حكومەت دەربارەی خوێندنی باڵاو مادەكە چ تێبینیەكی نەبێ؟ نییە، سوپاس واتە ئەوە وەكو خۆی مایەوە، ئێستا دێینە سەر لیژنەی خوێندنی باڵا ئەگەر چ راپۆرتێكیان هەیە دەربارەی ئەم بابەتە با بیخوێننەوە، فەرموو.

بەڕێز د. ناسح غەفور رەمەزان:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجوومەن.

لەراستیدا ئێمەش چەند تێبینیەكمان هەیە، ئەگەر مۆڵەتم بدەن بیخوێنمەوە.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجوومەن:

فەرموو كاك د.ناسح..

بەڕێز د. ناسح غەفور رەمەزان:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجوومەن.

الى/ السيد رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق المحترم

م/رأي لجنة

اجتمعت لجنتنا حول قرار مجلس الوزراء حول مشروع التعديل الاول لقانون التعليم العالي والبحث العلمي لاقليم كوردستان رقم (١٢) لسنة ١٩٩٣ لا مانع لدى لجنتنا حول التعديل المذكور ولكننا نقترح اولاً اجراء التعديل على المادة الرابعة و كالاتي:

يتألف على المادة الرابعة وكالاتي:

(يتألف المجلس) واتە (مجلس التعليم العالي) بەبڕوای ئێمە پێویستە لەوێوە دەست پێ بكرێ (يتألف المجلس برئاسة رئيس مجلس الوزراء وعضوية كل من:

١- نائب رئيس مجلس الوزراء ـ نائب الرئيس.

٢- وزير التربية ـ عضواً.

٣- مستشار مجلس الوزراء للدراسات العليا ـ عضواً.

٤- رؤوساء الجامعات في الاقليم ـ عضواً.

٥- رئيس هيئة المعاهد الفنية ـ عضواً.
٦- سبعة من اعضاء الهيئات التدريسية ممن هم بمرتبة استاذ او استاذ مساعد عند الضرورة مع مراعاة حقول الاختصاص و يشترط فيهم ان لايكونوا من عمداء الكليات واعضاء مجالس جامعات الاقليم او اعضاء هيئة المعاهد الفنية في الاقليم مع مراعاة التوزيع الجغرافي للجامعات كافة. ئەمە خاڵێکە لە بڕیارەکەی ئەنجوومەنی وەزیراندا نەهاتووە، مادەی چوارە لەیاسای خوێندنی باڵا.

اما فيما يتعلق بالتعديل الصادر من مجلس الوزراء نقترح الصيغ الاتية:

المادة الاولى: يعين رئيس الجامعة بأمر من رئيس مجلس الوزراء بعد اقرار ترشيحه من قبل مجلس التعليم العالي ويشترط فيه ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ مساعد على الاقل ولاتقل خدمته الجامعية عن (١٠) سنوات.

المادة الثانية: لرئيس الجامعة ترشيح ثلاث مرشحين لأشغال منصب عميد الكلية ويعين بأمر من رئيس مجلس الوزراء بعد اقرار ترشيحه من قبل مجلس التعليم العالي ويشترط ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ مساعد على الاقل ولا تقل خدمته الجامعية عن سبع سنوات، كما نقترح اجراء التعديل الاتي على المادتين التاسعة الفقرة الاولى و الحادية والثلاثون الفقرة الاولى وكالاتي:

١- يعين رئيس الهيئة (هيئة المعاهد الفنية) بأمر من رئيس مجلس الوزراء بعد اقرار ترشيحه من قبل مجلس التعليم العالي ويشترط ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ مساعد على الاقل ولاتقل خدمته الجامعية عن (٧) سنوات.
٢- يعين عميد المعهد بأمر من رئيس مجلس الوزراء بعد اقرار ترشيحه من قبل مجلس التعليم العالي ولاتقل مرتبته عن مدرس ولاتقل خدمته الجامعية عن (٥) سنوات.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

با جارێ رای لیژنەی یاسامان گوێ لێ بێ، ئنجا دێینە سەر رای لیژنەی خوێندنی باڵا، کاک محەمەد فەرموو.

بەڕێز محەمەد حەسەن باڵتە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من تەنها بەدواداچوونێکم لەسەر برگە یەکی، راپۆرتی لیژنەی خوێندنی باڵا هەیە کە ئەڵێت (تعديل المادة الرابعة من القانون رقم (١٢) لسنة ١٩٩٣) کەچی ئەو پێشنیارەی کە بۆ ئێمە هاتووە تەنها هەموارکردنی مادە (١٣) و مادە (١٧) دواتریش سەعات (٢) هەموارکردنی مادە (١٩)شمان بۆ هات، جا ئێمە ناتوانین مادەی چواری بیخەینە ناوی وگفتوگۆی لەسەر بکەین، چونکە بۆ ئەم هەموارکردنە دەبێ پرۆژەیەکی تر بۆ ئێمە بێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لەراستیدا جگە لەو تێبینییەی برادەرانی لیژنەی یاسا لەمەڕ راپۆرتی لیژنەی خوێندنی باڵا، دوو تێبینی تریش هەیە، یەکەم: لەخودی یاساکە یاسای ژمارە (١٢)ی ١٩٩٣ دیاری کردووە کە سەرۆکی وەزیران سەرۆکی دەزگایە و جێگرەکەشی جێگرە و وەزیری پەروەردە ئەندامە وئەندامانی لیژنەکەش دیاری کراوە، ئەوەی لەراپۆرتی لیژنەی خوێندنی باڵا بەرچاو دەکەوێ و بەدەرە لەپێشنیاری حکومەت، پێشنیارێکیان کردووە کە راوێژکاری خوێندنی باڵاش ببێ بە ئەندامی ئەو دەستەیە (هیئە) وابزانم ئەندامانی ئەم دەستەیە هەندێکیان بە هەڵبژاردن بوو بوون بە ئەندام لەو لیژنەیە، راوێژکاریش هەر فەرمانبەرە حکومەت دایدەمەزرێنێ، واتە سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران دایدەمەزرێنێ، لەدەستەیەکی خوێندنی باڵا فەرمانبەرێک ببێ بە ئەندام لەوانەیە لەرووی پرۆتۆکۆلییەوە گرفت دروست بکات، لەبەر ئەوە ئەگەر حکومەتیش بیزانیبایە پێویستە خۆی پێشنیاری ئەم بابەتەی بکردبایە، دیارە بەپێویستیان نەزانیوە بۆیە داوایان نەکردووە، بۆ ئێمە لەسەریان بکەینە ماڵ. خاڵی تر مەبەستم برگەی یەکەمە، لیژنەی باڵا تەنها هاتووە جەختی کردووە، لەیاسای ژمارە (١٢) جێگیر کراوە ئەگەر تەمەشای یاساکە بکەین روون وئاشکرایە کە دەڵێ چۆن ئەم دەستەیە (هیئە) دروست بووە؟.

بابەتی (بأمر من رئیس الوزراء) لەوانەیە هەروەک لەسەرەتا وتم ئەم پرۆژەیە لەکاتێک داندراوە کە ئێمە یاسای ژمارە (١٠)مان پەسەند نەکرد بوو، هەندێ گرفت هەبوو لە دیاری کردنی دەسەڵات، بۆیە لەم پرۆژەیە هاتووە دەڵێ ئەنجومەنی خوێندنی باڵا دەسەڵاتی پێ بدرێ بۆ دامەزراندنی سەرۆکی زانکۆ، بەڵام دوای ئەوەی ئێمە یاسای ژمارە (١٠)مان دەرکرد، ئەم یاسایە دەسەڵاتی دا بەسەرۆکی وەزیران کە پلە تایبەتیەکان (درجات الخاصة) دابمەزرێنێ، کە سەرۆکی زانکۆش دەگرێتەوە ئەگەر بەهەڵەدا نەچووبم، بۆیە ئەم بابەتە چارەسەر کراوە، لیژنەی یاساش لەراپۆرتەکەیاندا هەر هەمان چارەسەریان پێشنیار کردووە، ئەوانی تر کەباسیان کردووە هەندێ هەموار کردنە خستویانەتە سەر هەندێ مادە، لیژنەی خوێندنی باڵا داوایان کردووە کە چەند هەموار کردنێک بخرێتە سەری، وەکو گوتمان لەپرۆژەی حکومەت نەهاتووە پاشان ئێمە باسی دەکەین، کاک فرەنسۆ فەرموو.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێم وایە دەست بە پرۆژەی حکومەت بکەین، ئەوەی کاک د.ناسح فەرمووی وەکو کاک محەمەد حەسەن باڵەتە باسی کرد، یان ئەبێ حکومەت پرۆژەیەک بنێرێ بۆ هەموارکردنی یان ئەبێ (١٠) ئەندام پرۆژەیەک پێشکەش بکەن ئەو کاتە باسی دەکەین، لیژنەکان بۆی نییە پرۆژە پێشکەش بکەن، بۆیە من پێم وایە دەست پێ بکەین پرۆژەی حکومەت گفتوگۆ بکەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس کاک فەرەنسۆ، جا ئێمە دێینەوە سەر پرۆژەی حکومەت، ئەو پرۆژەی کە ئێستاکە خوێندرایەوە و حکومەتیش هیچ لاریەکی لەسەر نەبوو، واتە پێشنیاری لیژنەی یاسا، با لیژنەی یاسا بفەرمێت پرۆژەکە مادە بەمادە بخوێنێتەوە، فەرمووو کاک حسێن مادە یەک بخوێنەوە.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

رقم القرار:

تاريخ القرار:

قرار

استناداً الى احكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ وبناءاً على ماعرضه مجلس الوزراء قرر المجلس الوطني لكوردستان العراق بجلسته المنعقدة بتاريخ / / اصدار القانون الاتي:

قانون رقم ( )

قانون التعديل الاول لقانون التعليم العالي والبحث العلمي لاقليم كوردستان رقم (١٢) لسنة ١٩٩٣

المادة الاولى: تعدل المادة الثالثة عشرة وتكون كالاتي:

يعين رئيس الجامعة بترشيح من مجلس التعليم العالي والبحث العلمي ويشترط في ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ او استاذ مساعد على الاقل ولاتقل خدمته الجامعية عن عشر سنوات.

المادة الثانية: تعدل المادة السابعة عشرة وتكون كالاتي:

يعين عميد الكلية بقرار من مجلس التعليم العالي بعد ترشيحه من قبل مجلس الجامعة ويشترط فيه ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ او استاذ مساعد ولاتقل خدمته الجامعية عن سبع سنوات.

المادة الثالثة: لايعمل بأي نص يتعارض واحكام هذا القانون.

المادة الرابعة: على مجلس الوزراء تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة الخامسة: ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ صدوره وينشر في الجريدة الرسمية.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، ئێستاکە پێشنیارێک هەیە ئەو پێشنیارەش بەرای من با هەر ئێستاکە ئەگەر جەنابی

وەزیر لاری نەبێ، با لیژنەی یاسا بیخوێنێتەوە، پێشنیارەکەش تەبەنی بکرێ و زیاد بکرێ پاشان دەرگای گفتوگۆ بکرێتەوە لەسەری مادە بەمادە دەخوێندرێتەوە، فەرموو کاک حسێن.

بەڕێز حسێن علی کمال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

المادة الثالثة: تعدل الفقرة الاولى من المادة التاسعة والعشرون وتكون كالاتي:

يعين رئيس هيئة المعاهد الفنية بقرار من مجلس التعليم العالي و يشترط فيه ان يكون من حملة شهادة الدكتوراه لاتقل مرتبته العلمية عن استاذ مساعد ومن ذوي الخبرة والاختصاص.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

فەرموو کاک محەمەد، ئەگەر ڕوونکردنەوەیەک هەبێ.

بەڕێز محەمەد حەسەن باڵەتە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەوە دوێنێ کاتژمێر دوو وەکو جەنابت فەرمووت گەیشتە دەستمان نەمانتوانی چارەسەری بکەین، ئێستا یان لیژنە یاسا ئەوە دەکاتە پڕۆژە بۆ تەواو کردنی پڕۆژەی حکومەت، یان پاش هەموار کردنی لیژنەی یاسا زیاد بکرێ ببێتە ماددە (٣) لەیاسای هەموارکراو، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، کاک د.ناسح فەرموو.

بەڕێز د.ناسح غەفور ڕەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لەراستیدا ئەوەی من خوێندمەوە پڕۆژە نەبوو ڕای لیژنە بوو، لەبەر ئەوە نازانم بۆ لێک درایەوە کە ڕایەکەی ئێمە گوایە خاڵی یەکەم پشتگوێ دەخرێ، بەڵام بابەتەکە تەنها ڕاوێژکاری خوێندنی باڵا نییە، لەو خاڵەی کە ئێمە باسی ئەکەین، بابەتەکە ئەوەیە لەزانکۆکانی کوردستان نوێنەری ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا کە تێیدایە تەنها ئەو مامۆستا بەڕێزانە کە لەئەنجوومەنی خوێندنی باڵان مامۆستایانی زانکۆی سەلاحەدین، نوێنەری زانکۆکانی تری تێدا نییە یەکێ لەو گرفتانەش کە بە بەردەوامی دوو فاقی دروست دەکات ئەوانەی کە لەوێن زۆربەیان ڕاگری کۆلێژەکانن، کە ڕاگری کۆلێژە بەخۆی ئەندامە لە ئەنجوومەنی زانکۆ، بۆیە زۆر گرفتی زانکۆ جاری وا هەیە دێتەوە بۆ ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا، باشتر وایە ئەوانەی کە پێشنیارمان کردووە، نە ئەندامی ئەنجوومەنی زانکۆ بێ نەراگر بێ، و هەروەها نوێنەری هەموو زانکۆکانی تری تێدا بێ، ئەمەیە گرفتەکەی کە هەیە، حەز دەکەم بزانن جارانیش کە د.خسرۆ لێرە بوو کارگێری لیژنەکە بوو وئەندام بوو لە لیژنەکە، هیچ لەو ئەندامانەی لە لیژنەکەش بوون بەهەڵبژاردن دانەندراون، ڕێزم بۆ ئەم ڕایە، هەر هەموویان دامەزرێندراون، ئەو سێ کەسەی کە هەیە سەرۆک وەزیران و جێگرەکەی و وەزیری پەروەردە بەحوکمی پلەکانیان ئەبنە ئەندام ئەوانەی کە هاتوون جگە لەسەرۆکی زانکۆکان و،

سەرۆکی زانکۆی سەلاحەدین نەبێ ئەوانی تر هەر هەموویان بەدامەزراندن هاتوون، بۆیە حەزم کرد چاو خشاندنەوەیەک بەم بابەتە بکرێتەوە، گۆڕینی ئەم یاسایە بەبێ ئەمە، چونکە ئەمە ئەبێتە بنچینە، کێ بریار ئەدا؟ کێ پالاوتن دەکات؟ بێگومان ئەنجوومەنی خوێندنی بالا، لەبەر ئەمە بە بڕوای من پێویستە لە ئەنجوومەنی خوێندنی بالا دەست پێ بکەین، بەلێ مادە (٤) چونکە ئەو بریار ئەدا سەرۆکی زانکۆ دابنێ، مادە (١) لەگەلّ مادە (٢) ئێمە تێبینیمان هەیە، بەلام کە ئێستا خوێندیانەوە هیچ تێبینیەکمان نییە لەسەری، چونکە جیاوازییەکی ئەوتۆی نییە، هەمان دەقەکەی ئێمەیە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

وابزانم ئەم بابەتە بە تێری باس کرا، هەر وەک لەسەرەتاوە گوتمان پرۆژەکە بە دیاری کراوی هاتووە چیان ئەوێت، ئەگەر پرۆژەیەکی تر هەیە وەکو پرۆژە ئەوە رای لیژنەیە، کۆمەلێک هەموارکردن هەیە بەراستی ئێمە نازانین رای حکومەت چیە دەربارەی خوێندنی بالا لەم بابەتە وئەوەی خسرۆ، هەر لەیەکەمەوە دانانی خسرۆ وەکو راوێژکار نا یاسایی بوو، هیچ دەقێکی یاسایی نەبوو دەسەلات بدا بە سەرەک وەزیرانی ئەو کات کە ئەم کابرایە (خسرۆ) دابمەزرێنێ بە راوێژکار، دامەزراندنی لەوێ ئۆتۆماتیکیەکە نایاسایی بوو، ئەگەر بە دامەزراندنە ئەوە با ئەنجوومەنی خوێندنی بالا خۆیان بەویستی خۆیان، خەلک لا ئەدەن و خەلک دادەنێن، ئەوە دەسەلاتی ئەوانە ئەو یاسایە بەو شێوەیە ئەگەر پێویستی بە هەموار کردن هەبێ با ئەنجوومەنی وەزیران یان (١٠) ئەندامی پەرلەمان پرۆژەیەکمان پێشکەش بکەن لەبەرنامەی کار جێگری دەکەین، بەلام ئەوەی کە ئێمە دەیلێین، ئەو نموونانەی کە هێناتەوە نە بۆشایی یاسایی بوو نەبوونیشیان لەوێ یاسایی بوو، فەرموو کاک محەمەد.

بەڕێز محەمەد حەسەن بالەتە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

مادە (٣) ئەوە رای لیژنە نییە، ئەوە داڕشتراوێکە (صیغەیە) لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە هاتووە، تەواوکەری پرۆژەی یەکەمە، پرۆژەی ئەنجوومەنی وەزیران کە دەیانەوێ مادە (٣) هەموار بکەین، چونکە دوێنێ فریا نەکەوتین چارەیەکی تری بکەین ودەیکەینە پرۆژە و دەیخەینە بەردەم ئەندامانی پەرلەمان، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

زۆر سوپاس، وابزانم روونە کاک د.ناسح حەز دەکەی مادەکە دەخوێنمەوە وبۆ ئەوەی بچەسپێت.

المادة الرابعة: يتألف المجلس برئاسة رئيس مجلس الوزراء وعضوية كل من:

١- نائب رئيس مجلس الوزراء ـ نائباً للرئيس.

٢- وزير التربية ـ عضواً.

٣- رؤوساء الجامعات في الاقليم.

٤- رئيس هيئة المعاهد الفنية في الاقليم.
٥- سبعة من اعضاء الهيئات التدريسية ممن هم بدرجة استاذ او استاذ مساعد عند الضرورة، مع مراعاة حقول الاختصاص.

ئەوەی ئێوە پێشنیارتان کردووە وەکو لیژنە نەدەبێ مامۆستا بێ، نەدەبێ راگر بێ،....هتد، ئەی چ بێ؟ ئەگەر لە بواری خوێندن نەبێ ئەی چ بێ؟. جەنابی وەزیر نوێنەری حکومەت ئەگەر پشتگیری لەلایەک بکات بۆ ئەوەی بیخەینە دەنگدانەوە فەرموو کاک ئیدریس.

بەڕێز د.ئیدریس هادی سالح/ وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بێگومان پرۆژەکە روونە، ئەو ماوەی، یان ئەو (٤) ساڵەی کە بەڕێزان سەرۆکی زانکۆ و راگری کۆلێژەکان کە راسپێردرا بوون بەهەڵبژاردن وئەو ئەرکەیان پێ سپێردرا بوو تەواو بوو.

لەبەر ئەوە پرۆژەی حکومەت دیاری کراوە بۆ ئەوەی ئەم هەڵبژاردنە بکرێتە دامەزراندن، چونکە ماوەکە تەواو بووە دیاری کراوە، ئەو خاڵەی لیژنەی خوێندنی باڵاش لەسەر ئەم خاڵە روونە من جیاوازیەکی لێ نابینم ئەگەر ئەوان راگرەکیان وەکو ئەندامی دەستەی خوێندنی باڵایە، راگریش ئەندامی دەستەی خوێندنی باڵایە و وانەش دەڵێتەوە، ئەگەر راگر دانەنێن خۆ یەکێکی تر دادەنێن، مەرجیشیان بۆ داناوە، واتە جیاوازی نییە زۆر روونە، سەرۆکەکە و جێگرەکە و وەزیری پەروەردە و (٧) ئەندامی دەستەی خوێندنی باڵا، سەرۆکی زانکۆی سلێمانی و دهۆکیشی تێدایە لەگەڵ سەرۆکی دەستەی پەیمانگای هونەری، بەدامەزراندن گرفتی زۆرمان بۆ چارە دەکات، چونکە نەزانکۆی سلێمانی و نەزانکۆی دهۆک هەڵبژاردنی لێ نەکراوە، لەبەر ئەوەی ئەو کاتە بارێکی نائاسایی بوو (٥٠) بە (٥٠) بوو، دامەزراندنی سەرۆکی زانکۆ هەندێک ئەزیەت بوو، بەڵام ئێستا ئەو شتانە نەماوە، لەبەر ئەوە ئەم پرۆژەیە بەم جۆرە پێشنیار کراوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، وابزانم ئێستا خاڵەکان روون بۆوە. بێگومان ئێمە رازی بووین بەو هەموارکردنە، چونکە حکومەتیش بەرهەڵست نییە لەسەری و، هەر دەبێ بکرێت، چونکە (سەرۆکی دەزگای پەیمانگاکان) هەر لە هەمان مادەدا هاتووە، فەرموو کاک حسێن.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الاولى: تعدل المادة الثالثة عشر وتكون كالاتي:

يعين رئيس الجامعة بترشيح من مجلس التعليم العالي والبحث العلمي ويشترط فيه ان يكون حاصلا على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ او استاذ مساعد على الاقل ولا تقل خدمته الجامعية عن عشر سنوات.

ئەمە مادە یەکە کە هەموارکردنی مادە سیازدەیە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

دەرگای گفتوگۆ دەکەینەوە لەسەر ئەم مادەیە، با ناوەکان بنووسین، یەک تێبینیمان هەیە تکایە دووبارە نەبێتەوە، تەنها گفتوگۆ لەسەر ئەم مادەیە بکەن.

ناوەکان:

بەڕێز جەمیل عەبدی، بەڕێز عەبدولخالق، بەڕێز ئەمین مەولود، بەڕێز ئیبراهیم سەعید، بەڕێز د. سەلیم، مامۆستا مەلا تاهیر، بەڕێز بورهان جاف، بەڕێز د. رزگار.

فەرموو کاک جەمیل.

بەڕێز جەمیل عەبدی سندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

من وەکو ئەندامێکی ئەنجوومەنی خوێندنی بالا، پشتگیری لە پرۆژەی حکومەت دەکەم، ئەمە یەک.

دووەم، ڕێزم هەیە بۆ بەڕێز د. ناسح غەفور، بەڵام ئەوەی خوێندیەوە ڕای لیژنەی خوێندنی بالا نییە، چونکە لە برگە (٥)ی مادەی (٣٥) لە پێڕەوی ناوخۆدا هاتووە: (یکتمل نصاب الاجتماع بحضور اکثریة اعضاء اللجنة). ئێمە شەش ئەندامین تەنیا سێ ئەندام ئامادە بوونە، خۆی لە کۆی شەش ئەندام دەبێ چوار ئەندام ئامادە بن، ئینجا ڕایەکە دەبێتە ڕایەکی تایبەت بە خۆی، لەبەر ئەوە ئەوەی بەڕێز د. ناسح خوێندیەوە هیچ یاسایی نییە لەگەڵ ڕێزم بۆ بەڕێزی و، ئەمە بۆ ئاگاداری بەڕێزتان بوو، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

کۆی ئەندامی لیژنەکەتان چەندە؟.

بەڕێز جەمیل عەبدی سندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

شەش ئەندامە، دەبێ چواری ئامادە بێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

تەنیا سێ ئامادە بووە؟، هەرچەندە نەنووسراوە لە مادەکە، بەڵام دیارە دکتۆر سەرۆکی لیژنەیە کەواتە زۆربەی ئامادە بووە، ئەگەر زەحمەت نەبێ هەردوو لیژنەو، حکومەت تێبینییەکانی خۆیان بنووسن. فەرموو بەڕێز عەبدولخالق.

بەڕێز عەبدولخالق محەمەد ڕەشید زەنگەنە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەراستی پێم خۆش بوو سەرۆکی ئەنجوومەنی خوێندنی بالا، یان جێگرەکەی لێرە لەم گفتوگۆیەدا ئامادەبوونایە.

دووەم: هۆیە پێویستییەکانی ئەم هەموارکردنە چییە؟ ئەمیش هیچ ئاماژەی بۆ نەکراوە، ئەبووایە

دوای چوار ساڵ تاقیکردنەوە (تجربە) هۆیە پێویستییەکان (اسباب موجبە) هەبێ بۆ هەموارکردنی یاسا.
سێیەم: ئایا ئەمە پاشگەزبوونەوە نییە لە دیموکراتیەت لە کوردستاندا؟ ئەمە پرسیارێکە ئاراستەی دەکەم بۆ ئەنجوومەنی خوێندنی باڵاو، ئەنجوومەنی وەزیران و، پەرلەمان، من ئەمە بە پاشگەز بوونەوە دەزانم، ئەمە ڕەوا نییە کە کاتی خۆی بەربەرەکانێ هەبووە ئێمە هەڵبژاردنمان کردووە، ئێستا کە ئەم گیروگرفتانەش نییە دەبێ ئێمە زیاتر پابەند بین بە دیموکراتیەت، من لەبەر ئەوە دژی ئەو هەموارکردنەم بە هەموو خاڵەکانییەوە، لە مادە (١) و (٢) هەتا سەبارەت بە سەرۆکی دەستەی پەیمانگا تەکنیکییەکان، لەبەر ئەوە بە پاشگەزبوونەوەیەکی زۆر خراپی دەزانم لە ئەزموونی دیموکراتی لە کوردستاندا کە ڕۆژ بە ڕۆژ بەرەو گرژبوونەوە دەڕوات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس کاک عەبدولخالق، کاک ئەمین مەولود فەرموو.

بەڕێز ئەمین مەولود ئەمین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پێشنیار دەکەم سەرۆکی زانکۆ مەرجەکەی ئەوە بێت: (ان یکون حاصلا علی شهادة دکتوراه وبمرتبة استاذ) نەک (استاذ مساعد علی الاقل)، چونکە بەراستی ئەگەر سەیری مادەکانی دیکە بکەین دەبینین ڕاگری کۆلیژێک، یاخود سەرۆکی پەیمانگا تەکنیکییەکان بە پلەی (استاذ مساعد) هاتوون ئەمە ئەبێت (جائزە)، بەڵام بەلای منەوە بۆ ئەوەی جیاوازی هەبێت لە نێوان ڕاگری کۆلیژەکان و، سەرۆکی پەیمانگاکانی تەکنیکی لەگەڵ سەرۆکی زانکۆ کە پلەیەکی گەورەیە ئەمە بکرێت بە (بمرتبة الاستاذ)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس کاک ئەمین، تکایە ئەم پێشنیارە تۆمار بکرێ. بەڕێز ئیبراهیم سەعید فەرموو.

بەڕێز ئیبراهیم سەعید محەمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ژمارەیەکی زۆر کەم لە زانکۆکانی جیهان سەرۆکی زانکۆ بە هەڵبژاردن دادەنێن، زۆربەی زۆریان بە دامەزراندنە، بەشێک لە زانکۆکانی بەریتانی نەک تەنیا سەرۆک زانکۆ و ڕاگری کۆلیژەکان، بەڵکو سەرۆک بەشەکانیش مامۆستایان لە نێوان خۆیاندا سێ مامۆستا هەڵدەبژێرن بە پێی (استفتاء)، ئینجا وەزارەتی پەیوەندیدار یەکێک لەو سێ کەسانە هەڵدەبژێری و دایدەمەزرێنێ.
باسی دیموکراتی کرا پارتی یەکەم کەسە کە باوەڕی بە دیموکراتیەت هەبووە، وسور بوو لەسەر ئەم هەڵبژاردنە، چونکە لایەنێک وا لێکی دەدایەوە کە پارتی دەترسێ بچێتە ناو ئەم هەڵبژاردنە، بەڵام پارتی چووە ناو هەڵبژاردنەکەو سەرکەوتیش، بەڵام ئەو کاتەش باوەڕی پێ نەبوو ،ڕای وا بوو دامەزراند باشترە.

خراپییەکانی (مساویئ) ئەم هەڵبژاردنە چین؟. من دەتوانم بیخەمە چەند خاڵێک: ١ـ هەڵبژاردنی سەرۆکی زانکۆ دەبێتە هۆی دروست کردنی کەرت بوون نەک تەنیا حزبی، بەڵکو هی ناوچەگەریش.

٢ـ پاڵێوراو بۆ ئەوەی چەند دەنگێک وەربگرێ، لەوانەیە بەڵێن بدات بە چەند مامۆستایەک ئەگەر دەربچێت چەند (ئیمتیازاتێکیان) پێ دەدات، کە بێگومان ئەو (ئیمتیازانەش) ناشەرعیینە.

٣ـ زۆر مامۆستا هەنە کە مامۆستای زانکۆن، و بێ لایەنن، ولێهاتوون، و زۆر بە تواناشن بۆ وەرگرتنی پلەی سەرۆکی زانکۆ، بەڵام لەبەر ئەوەی لەگەڵ لایەنێکی حزبی نییە، لەوانەیە نەتوانێ دەنگ بۆ خۆی پەیدا بکات، لێرە زانکۆ دەتوانێ سوودی لێ وەربگرێ و، دایبمەزرێنێ، ئەمە بابەتی سەرۆکی زانکۆیە.

سەبارەت بە بابەتی بڕوانەمە (شهادات)، من پێموایە بڕوانامەی دکتۆراه بۆ ئەو پلانە گونجاوە، واتە نەچینە ناو بابەتی (استاذی)، لەبەر ئەوە لەوانەی بڕوانامەی پاڵێوراو، یان ساڵانی خزمەت لێرە زۆر گرنگەو، ئەگەر پلەیەکی وەرگرتبی وەک سەرۆک بەش، یان راگری کۆلیژ، ئینجا ببێت بە سەرۆکی زانکۆ کەسێک تەنیا وانەی گوتبێتەوە، تۆ بیکەیتە سەرۆکی زانکۆ لەوانەیە پسپۆری نەبێت لەلایەنی بەڕێوەبەردنەوە.

٤ـ ئێمە لە کوردستاندا پێویستیمان بە هەندێک پرۆفیسۆر هەیە، لە جیاتی ئەوەی سوودی لێ وەربگرین بۆ فێرکردنی قوتابیان و، هەروەها ماجستێر، بهێنین دایبمەزرێنین بە سەرۆکی زانکۆ، لەوانەیە سوودی زیاتر بێت، ئەگەر مامۆستا بێت لەو زانکۆیە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس کاک ئیبراهیم، بەڕێز د. سەلیم فەرموو.

بەڕێز د. سەلیم عەلی حاجی مەلۆ:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەشێکی زۆری قسەکانی من، کاک ئیبراهیم کردی، چونکە سەرۆکی زانکۆ بەرای ئێمە کارێکی ئیداری و سیاسییە، نزیکەی (٨٠٪) زیاتر کارەکەی ئیدارییە، پلەی زانستی لێرەدا هیچ پێویست نییە، بۆ نموونە سەرۆکی زانکۆی دهۆک، نە بەس (استاذ) نییە، بەڵکو (استاذ مساعد)و (مدرسیش) نییە، تەنها (مدرس مساعد)ە، بەڵام کاروباری بەڕێوەبردن باش دەکات، زانکۆی دهۆک ئێستا لە زانکۆی سەلاحەدین و، زانکۆی سلێمانی باشتر بەڕێوە دەچێت، لەبەر ئەوە بەرای من پلەی زانستی بۆ سەرۆکی زانکۆ پێویست نییە، بەڵام ئەگەر بڕوانامەی دکتۆرای هەبێت زۆر باشە، پێشنیار دەکەم مادەکە بەم شێوەیە بێت: (يعين رئيس الجامعة بقرار من مجلس التعليم العالي ويشترط فيه ان يكون حاصلا على شهادة الدكتوراه)، سوپاس.

بەڕێـز سـەرۆكـی ئـەنجـوومـەن:

سوپاس د. سەلیم. مامۆستا مەلا تاهیر با بفەرمووێ.

بەڕێز مـەلا مـحـەمـەد تاهیـر زین العـابدین:

بەڕێـز سـەرۆكـی ئـەنجـوومـەن.

لە راستیدا پێویستە بۆ روونكردنەوەی ئەم هەمواركردنانە هۆكارە پێویستییەكان هەبێت.

سەبارەت بەرای لیژنەی یاساییەوە كە دەڵێ پێویستە پالاَوتنەكە لە ئەنجوومەنی خوێندنی بالاَو، فەرمانی (ایصال) لەسەرۆك وەزیرانەوە بێت، پێم وایە هەرواش رەوایە.

دووەم، سەبارەت بەو پاشكۆیەی كە دوێنێ هاتووە، ئەگەر بێتو ئەو پاشكۆیە بچێتە ناو ئەم هەمواركردنەوە دەبێ برگە (١)ی مادە (٣١)یش هەر هەمان هەمواركردن بێتە سەری، چونكە هەر هەمان شێوەیە ئێمە ئەگەر بنەمای هەڵبژاردن واز لێ بێنین دەبێ ئەمەش چارەسەر بكرێت، سوپاس.

بەڕێـز سـەرۆكـی ئـەنجـوومـەن:

سوپاس مامۆستا ئەوە رەچاو كرا لەناو گفتوگۆدا، كاك بورهان فەرموو.

بەڕێـز بـورهـان عـەلـی جـاف:

بەڕێـز سـەرۆكـی ئـەنجـوومـەن.

بێگومان دەبێت لایەنێك هەبێت بۆ بڕیاردان لەسەر دامەزراندنی سەرۆكی زانكۆ، ئەوەی بەڕێز حسێن خوێندیەوە دەڵێ (بترشیح من مجلس التعليم العالي)، ئەو پرۆژەی لەلای ئێمەش هاتووە دەڵێ: (يعين رئيس الجامعة بقرار من مجلس التعليم العالي)، واتە ئەو پالاَوتنە ببێتە دامەزراندن جێگای خۆی دەگرێتەوەو، سوپاس.

بەڕێـز سـەرۆكـی ئـەنجـوومـەن:

سوپاس كاك بورهان، بەڕێز د. رزگار فەرموو.

بەڕێـز د. قـاسم مـحـەمـەد قـاسم:

بەڕێـز سـەرۆكـی ئـەنجـوومـەن.

پێشەكی من دەمەوێ راستكردنەوەیەك بۆ قسەكانی بەڕێز جەمیل بكەم كە ژمارەی ئەندامانی لیژنەی خوێندنی بالاَ حەوتە، نەك شەش، ئەمە تەنیا بۆ تێبینییە، ئەمە یەك.

دوو: دەربارەی هۆكارە پێویستییەكانی ئەم هەمواركردنە بەپێی حوكمی ئەزموونی ئێمە لەگەڵ ئەواندا نابینم (اسباب موجبە) هەبێ، لێرەدا داوا دەكەم لە نوێنەری حكومەت ئەگەر زیاتر روون كردنەوە بدات بۆ ئەم پرۆژەیەو، بۆ ئەم هەمواركردنە لە سیستەمەكی دیموكراتی و، سیستەمەكی هەڵبژاردنی و، سیستەمەكی دامەزراندن، لەوانەیە هەردووكیشیان سوودی خۆیان هەیەو، لێرە داوا دەكەین نوێنەری حكومەت هۆكارە پێویستییەكانی خۆیان بداتە ئێمە، ئەمە یەك.

دوو، دووپاتی قسەی برادەران دەكەمەوە كە پلەی زانستی لێرەدا زۆر پێویست نییە (استاذ)

بێت، یان (استاذ مساعد) بێت، تەنیا بڕوانامەی دکتۆرای هەبێت بەسە، چونکە پلەیەکی بەڕێوەبەرایەتییە، لەوانەیە ئەگەر هاتوو (استاذەکی) پرۆفیسۆر بێت، یان (استاذەکی) تەواو بێت، یان یاریدەری (استاذ) بێت، کێشانی ئەو مامۆستایە بۆ کارێکی بەڕێوەبەرایەتیی بێگومان زەرەرە لەلایەنی زانستی بۆ قوتابیانی زانکۆ، لێرەدا دووپاتی دەکەمەوە بڕوانامەی دکتۆراه بەسە بۆ ئەوەی ئەو کەسە دابمەزرێت، یان بپاڵێوێرێت بۆ سەرۆکایەتی زانکۆ، چونکە کارێکی ئیدارییە، بەڵام لە کاری زانستی دوور دەکەوێتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، ئەوانەی کە ویستیان قسە بکەن تەواو بوون، ئەگەر حکومەت چ تێبینییەکی هەیە؟، فەرموو کاک فرەنسۆ.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پشتگیری لە پڕۆژەی حکومەت دەکەم، هۆکارە پێویستییەکانیش زۆر روونە، لەوانەیە ئەوەی ئێمە کردمان ئەزموونێکی هەڵە بوو، چونکە نە لە سلێمانی کراوە، نە لە دهۆک کراوە، تا ئێستا دەنگی هیچ کەسێک بەرز نەبۆتەوە بۆ ئەوەی بڵێن بۆ هەڵبژاردنتان نەکردووە، ئەمە چوار ساڵە بەسەر چووە یەک دەنگ لەناو پەرلەماندا بەرز نەبۆتەوە بڵێ بۆ لە سلێمانی هەڵبژاردن نەکراوە؟ یان بۆ لە دهۆک هەڵبژاردن نەکراوە؟، ئێمە جاری باسی خۆمان دەکەین لە بەغداش هەڵبژاردن نەکراوە لە ئێرانیش هەڵبژاردن نەکراوە لە تورکیاش هەڵبژاردن نەکراوە، لە سوریاش هەڵبژاردن نەکراوە، دیموکراتیەت ئەخەمە سەر شێوەی گۆمێکی پڕ لە ئاو، ئێمە دڵۆپێکین لێی چەند ئێمە پاکین ئەوانی تر پیس بن، تێکەڵ دەبێت لەگەڵ یەک وەکو یەکی لێ دێت، باوەڕ بەمە ئەکرێ ئێمە شتێکی (شاذ) بکەین؟، هەڵبژاردن لە ناوچەی ئێمەدا نەکراوە، ئێمەش ناترسێین، ئێستا ئێمە بچینە ناو هەڵبژاردن فەراشی زانکۆش بپاڵێوین ئەو دەردەچێ و، هەرچۆنیش بێت، خەڵک دەڵێت خۆیان حاکمن لەوێ خۆیان هەموو شتێکن لەوێ بۆیە ئەوان دەرچوون هیچ بایەخێک بە هەڵبژاردنی ئێستا نادرێت و، ئێمە ئێستا لێرەدا بەتەنیا حاکمین و، کەس ناڵێت ئافەرین، چونکە پاڵێوراوی ئێمە دەردەچێت، ئەوەی ئێمە دەیپاڵێوین، باوەڕ ناکەم کەسی دیکە هەبێت سەری خۆی بێشینی بڵێ من خۆم دەپاڵێوم و، پێشبڕکێ دەکەم، هۆکاری پێویستییەکان وەکو دەڵێم لە هیچ جێگایەکدا نەکراوە، چوار ساڵ هەڵبژاردن نەکراوە، کاک د.رزگار، یان کاک عەبدولخالق بۆ هاواریان نەکرد ئەرێ دهۆک هۆکارە پێویستییەکان چییە کە تۆ هەڵبژاردن ناکەیت؟، سلێمانی بۆ تۆ هەڵبژاردنت نەکردووە؟ بۆ ئێستا دەنگ هەڵدەستێت؟ من دەقاو دەق پشتگیری لە پێشنیاری حکومەت دەکەم، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

هۆکارە پێویستییەکان پەیوەندیی بەوەوە نییە کە مرۆڤ لەگەڵە، یان دژە، هۆکارە پێویستییەکان بۆ

هەر یاسایەک، یان هەر هەموارکردنەک پەیوەندیی بە پشتگیری یان پشتگیری نەکردن نییە، تەنها بۆ روون کردنەوەیە، خۆزگە ئەم بڕیارە هۆکارە پێویستییەکانی لەگەڵدا بایە، وابزانم ئەم بابەتە گفتوگۆی لەسەر کرا، ئەگەر ماوە بدەن حکومەتیش قسە دەکەن با تەواوی بکەین، فەرموو د. ئیدریس.

بەڕێز د. ئیدریس هادی سالح/وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە باسی هۆکارە پێویستییەکانمان کرد، کاک فرەنسۆش روونکردنەوەی دا، زانکۆکانی ئێمە لە بارودۆخێکی تایبەتی دان، ئەوەی لەناو زانکۆ بێت بارودۆخی زانکۆ باش دەزانێت کاتی خۆشی زۆرمان باوەڕمان بە هەڵبژاردنی زانکۆ نەبوو بەراستمان نەدەزانی، بەڵام سەپێنرا، لەبەر هەندێ زێدە رۆیی و شتی دیکە هەتا پارتی بەوە تاوانبار دەکرا کە خەڵکی رۆشنبیرو مامۆستای زانکۆ و ئەو کەسانەی لەگەڵدا نییە، هەندێ کەس لە یەکێتی وا (استفزاز)ی ئێمەیان دەکرد کە بە مەرجەکانی هەڵبژاردن رازی بین، هەرچەندە ئێمە دەمانزانی کە لە زانکۆکانی جیهاندا دانانی سەرۆکی زانکۆ هەر بە دامەزراندن بووە، چونکە زانکۆ دەزگایەکی زانستییە، زانکۆ تایبەتمەندی خۆی هەیە، زانکۆ سیاسەت نییە، بچی سیاسیەت ببەیتە ناو زانکۆ بەو شێوەیەی کە بەڕێز عەبدولخالق بۆی دەچێت، ئەمە لە ئەنجامی بەڕێوەبردنی ئەم چوار ساڵەش، لایەنە خراپەکانی زیاتر بوو، لەلایەنە چاکەکانی، ئەوەی لە نزیکەوە شارەزای کاروباری زانکۆ ببی، جگە لە هۆیەکانی دیکە کە باس کرا، لە سلێمانی و دهۆک کە هەڵبژاردن نەکراوە بێگومان ئەوەش هۆی خۆی هەیە، لەوانەیە ئەو کادیرەی کە مەرجی هەڵبژاردنی تێدا بێت، ئەو مەرجانەی کە بۆی دانراوە لەوانەیە تێیدا نەبێت، یان کەسێک هەڵبژردرێت و، حزبەک خودانی (تبنی) بکات، ئەمرۆ پارتی لە هەولێر حاکمە هەر مامۆستایەک هەڵبژێرێت بە ئاسانی دەردەچێت، ئەو کاتە دەڵێن ئەوە خۆیان وایان کرد، بەڵام جگە لەوەی ئەو چوار ساڵەی دەبێتە ماڵ لەسەرت نەدەتوانی بیگۆڕیتەوە نە دەتوانی ئیجراء بکەیت، ئەگەر ئەو کەسە زۆر لایەنی خراپیشی تێدا بێت، لایەنە خراپیەکەی زۆر زۆر زیاتر دەبێت، ئێمە لەگەڵ واقیعدا مامەڵە دەکەین، نامانەوێ شتی بیردۆزەیی بێنین و، داینێین و، هەر باسی دیموکراتیەت بکەین بە چەند وشەیەک بەخۆشمان لەولاوە بە جۆرێکی تر مامەڵەی لەگەڵدا بکەین. سەبارەت بەو برگەیە کە بەڕێز ئەمین مەولود ئاماژەی بۆ کرد کە سەرۆکی زانکۆ تەنیا (استاذ) بێت، یەکەم ژمارەی (استاذ) زۆر زۆر کەمە، تۆ چەند (حصری) بکەی بە پلەی زانستی ئەو کەسانە نابێ کە بۆ سەرۆکی زانکۆ بیانپاڵێوی، وا باوە چەند کەسێک دەپاڵێورێن لە نێوان ئەو چەند کەسە کامیان لە هەموویان باشترە لەلایەنی ئابووری و، لایەنی زانستی کە گونجاوە بۆ ئەم جێگایە، ئەوجا هەڵدەبژێردرێت، واتا بەتەنیا یەک کەس ناپاڵێورێت، لەوانەیە سێ کەس بپاڵوێرین، لە نێوان ئەم سێ کەسە یەکێک هەڵدەبژێردرێت پلەی زانستی بە پلەی (استاذ) لە هەندێ کۆلیژەکانی زانستی هەر نییە وەکو کۆلیژەکانی (پزیشکی، ئەندازەو، زانست و پەروەردە) زۆری لە ئاداب کۆبۆتەوە واتا چەند کەسێک هەیە لە کۆلیژی ئاداب، پاشان

وەکو دکتۆر سەلیم ئاماژەی بۆ کرد ئەرکی سەرۆکایەتی کردنی زانکۆ زیاتر بەڕێوەبردنە، بەشی زانستی پلەی زانستی پێویستە، بەشی زانستی (علمیەتی) ئەو کۆلیژەو ئەو زانکۆیە دیاری دەکات کە کەسانێکی زانستی بۆ سەرۆکی بەشەکان دابنرێن، بەڵگەش ئەوە زانکۆی دهۆکە، سەرۆکی زانکۆی دهۆک دکتۆر نییەو، نازناوی زانستیشی نییە، بەڵام بەڕێوبردنەکەی زۆر ڕێکوپێکە، زانکۆکە سەرکەوتووە، لە هیچ بوارێکدا من گوێم لە گلەیی نەبووە زۆر هاتووچۆی زانکۆ دەکەم، زۆر پەیوەندییم لەگەڵ مامۆستاکانی زانکۆی دهۆک هەیە، زانکۆکە زۆر بەرەو پێش چووە، لە هەموو بوارەکاندا پێشکەوتووە، چونکە بەڕێوبردنەکەی باشە، ئەمڕۆ زیاتر شتەکە پەیوەستی بە بەڕێوەبردن هەیە.

سەبارەت بە برگەیەکی دیکە من وەکو حکومەت داوا دەکەم دەستەی پەیمانگا تەکنیکییەکان برگەیەکی بۆ زیاد کرا، بەڵام بۆ ڕاگرەکان (عمداء) نەکراوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

با ئەویش وەکو ڕاگری کۆلیژەکان بێت؟.

بەڕێز د. ئیدریس هادی سالح/وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڵێ، ئەویش زیاد بکرێت لە یاساکەدا بۆ ئەوەی تەواو بێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس د. ئیدریس. بەڕێز عەبدولخالق تێبینییەکی هەیە، تکایە بە کورتی.

بەڕێز عەبدولخالق محەمەد ڕەشید زەنگەنە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

من بەرگریم کردووە لە بنەمای دیموکراتیەت، ئەگەر لە شوێنکی وەکو سلێمانی و دهۆک کەموکوڕی بووە، ئەوە دەرچوون بووە لە یاسا، تاکو ئێستا من ئەو قسەیەم نەکردووە، لەبەر ئەوەی ئەمە چوار ساڵەکە تەواو بوو، من وا تێگەیشتووم تا سەری ساڵە هی سەرۆکی زانکۆ، لەبەر ئەوە لە نێوان هەردوو بنەمای دامەزراندن و، دیموکراتیەت من، بنەمای دیموکراتیەت هەڵدەبژێرم، ئەمەش من وابزانم پێویستە پارتی مەدالیایەکی لە سنگی بێت، مەبەستم ئەوە نییە بەرگری لە سلێمانی و شوێنی تر بکەم، تکام وایە بابەتەکان با (ابعادی) خۆی وەربگرێ، لە بەر ئەوەی کراوە من ئەوە بە پاشگەز بوونەوە دەزانم، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس کاک عەبدولخاق. بەڕێز د. رزگار فەرموو.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من وەکو کادیرێکی پارتی زۆرباش دەزانم پیرۆزی هەڵبژاردن لای پارتی چەندە، هەرچەندە من

داوای هۆکاره پێویستییەکانم کرد، من نەمگوت یان ئەوە، یان ئەوە، بەڵام سەرەڕای ئەوە، لەبەر ئەوەی بابەتەکە هاتە سەر ئەوە من چاک دەزانم هەڵبژاردن لای پارتی زۆر پیرۆزە، ئەو هەڵبژاردنەی لە زانکۆی سەلاحەدیندا کرا، نە (شاذ) بووە نە هەڵە بووە، بە پێچەوانەوە شتەکی زۆر گەورە بوو گەڕاوە بۆ پارتی، زۆر پڕوپاگەندە لەسەر پارتیدا کرا کە حزبەکی خێڵەکییە (عەشائریە)، حزبەکی کۆنە پەرستە، لە ڕۆشنبیران دوورە، ئەو ئەزموونی هەڵبژاردنە بۆ پارتی، بەڵگەیەکی زۆر روون و بە نرخی پێشکەش کرد کە پارتی چەند لەناو ناوەندی کۆمەڵگای ڕۆشبیران دایەو، چەند بە نرخە، من ئەوەم داخواز کردبوو، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس د. رزگار. وابزانم ئەم بابەتە بە تێروتەسەلی باسکرا، ئەوانەی کە ویستیان قسە بکەن ناونووسمان کرد. فەرموو کاک یۆنادم.

بەڕێز یۆنادم یوسف کنا/ وەزیری ئەشغال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پشتگیری لە قسەکانی بەڕێز ئیبراهیم سەعید دەکەم، بابەتی زانکۆ و سیاسەت زۆر دوورن لەیەک، مەسەلەیەکی زانستییەو، دەمەوێ دووپات کەمەوە بۆ برای بەڕێز عەبدولخالق کە قەناعەتی من وایە تاکو ئێستا کاک عیسمەت لە دهۆک سەرکەتووترین سەرۆکی زانکۆ بووە، بەڵام دەبێ کاک عەبدولخالق بزانێ تا ئەم ساتە کاک عیسمەت بێ لایەنە، ئەو ڕێی نەداوە بۆ کەسێک بچێتە ناو کاروباری سیاسی لە دهۆک، کە لەوانەیە لە هەڵبژاردن لە دهۆک زیاتر (٨٠٪) پارتی دەنگی هێنا بوو، نە پارتیش ڕێگای بەخۆی دا بچێتە ناو کاروباری خۆی ئەوەش هەیە، دەبێ لای برادەران روون بێت لێرە مەسەلە پەیوەندیی بە سیاسەت و حزبەوە نییە لە دهۆک تەنیا بۆ بەدواداچوون بوو، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس کاک یۆنادم، وابزانم ئەم بابەتەمان بە تێروتەسەلی باس کرد، دەیخەینە دەنگدانەوە.

مادە یەک وابزانم پەیوەندیی بەوەوە نییە. ئەگەر زەحمەت نەبێ بەڕێز حسێن داڕشتنەکەمان بۆ بخوێنەوە بزانین چی لێ هات؟.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

المادة الأولى: يعين رئيس الجامعة بترشيح من مجلس التعليم العالي والبحث العلمي، ويشترط فيه ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ، أو استاذ مساعد على الاقل ولا تقل خدمته الجامعية عن عشر سنوات.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەمە دەخەینە دەنگدانەوە.

کێ لەگەڵە؟ تکایە دەست بەرز بکاتەوە..دەست بەرزکرایەوە.. سوپاستان دەکەین.. کێ لەگەڵ

نییە؟.. بە زۆربەی دەنگ پەسند کرا. سوپاستان دەکەین.
مادە (٢). فەرموو بیخوێنەوە.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

المادة الثانية: تعدل المادة السابعة عشرة وتكون كالآتي: (يعين عميد الكلية بقرار من مجلس التعليم العالي بعد ترشيحه من قبل مجلس الجامعة ويشترط فيه ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ، او استاذ مساعد ولا تقل خدمته الجامعية عن سبع سنوات).

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەمە مادە دووە،کە هەموارکردنی مادە حەڤدەیە، ئەگەر زەحمەت نەبێ مادە (١٧) بخوێنەوە بۆ ئەوەی ئەندامانی بەڕێز ئاگادار بن لە ناوەڕۆکەکەی.

بەڕێز محەمەد حەسەن باڵەتە:

المادة السابعة عشرة: يرأس كل كلية عميد يشترط فيه ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ او استاذ مساعد لا تقل خدمته الجامعية عن سبع سنوات على الاقل، وذلك بعد انتخابه من قبل اعضاء الهيئة التدريسية في الكلية ممن هم بمرتبة مدرس فما فوق ويعين بقرار من مجلس الوزراء بناءاً على توصية المجلس ولمدة اربع سنوات ويتولى الاختصاصات التالية:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

پێویست ناکات (اختصاصات) بخوێنیتەوە، چونکە بێگومان وەکو خۆی ماوەتەوە. فەرموو کاک محەمەد.

بەڕێز محەمەد حەسەن باڵەتە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەم مادەیە مادەی بنەڕەتییە لە یاسای ژمارە (١٢)، ئەگەر تەماشای بکەین لە کۆتایی بڕگەکەدا هاتووە :(ويتولى الاختصاصات التالية)، بەڵام لە هەموارکردنەکە ئەم بڕگەیە نەنووسراوە، لەبەر ئەوە من پێشنیار دەکەم ئەم مادەیە ببێتە دوو بڕگە، بڕگەی یەک ئەوەی بە (مجلس وزراء) هاتووە، بڕگە (٢) (يتولى الاختصاصات التالية)، چونکە ئەم (يتولى الاختصاصات التالية) لەناو مادە بنەڕەتییەکەیە، یانی هەموارکردنە هەر هەتا (ولمدة اربع سنوات)ە، ئینجا بڕگەکە تەواو دەبێت، لەبەر ئەوە من پێشنیار دەکەم ئەوە ببێتە دوو بڕگە یاخود هەمان بڕگە تەواو بکەین وەکو ئەمە (ويتولى الاخصاصات التالية)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەمە شتێکی تەکنیکیە باوەڕ دەکەم چ ناگۆڕێ لەم بابەتە؟. فەرموو د. ناسح.

بەڕێز د. ناسح غـــــەفـــــور ڕەمـــــەزان:

بەڕێـز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن.

لەگەڵ ڕێزم بۆ ئەو تێبینییەی کە گوایە ئەمە ڕای لیژنە نییە، تکام وایە ئەو ئەندامانەی ئەم ڕایەیان هەیە حەز دەکەم لەمەودوا ڕەچاوی ئەوە بکەن ئەوەی کەوا دێتە لیژنەکانەوە لە هەولێر بێت بۆ ئەوەی بتوانێ ئامادە بێت، چونکە دیارە گیروگرفت دروست دەبێت.

سەبارەت بە مادەی (٢)، ئێمە تێبینیمان هەیە بە حوکمی ئەوەی خۆی ئەنجوومەنی زانکۆ نامێنێت، لەبەر ئەوە (لرئيس الجامعة ترشيح ثلاثة مرشحين لاشغال منصب عميد الكلية يعين بأمر من رئيس مجلس الوزراء بعد إقرار ترشيحهِ من قبل مجلس تعليم العالي، ويشترط ان يكون حاصلاً على شهادة الدكتوراه وبمرتبة استاذ مساعد على الاقل ولا تقل خدمته الجامعية عن سبع سنوات). لە ڕاستیدا ڕاگری کۆلیژ بە بۆچوونی ئێمە لە سەرۆکی زانکۆ زۆر گرنگترە، چونکە هەموو ئەرکە زانستییەکە زیاتر دەکەوێتە ئەستۆی ڕاگرو سەرۆک بەشی کۆلیژەکان، بۆیە وەکو ئەو برایانەش باسیان کرد سەرۆکی زانکۆ ئەرکەکەی زیاتر بەڕێوەبردنە، هەرچەند ئەرکی زانستیشی هەیە، بەڵام لێرە ڕاگرێتی دەبێت بایەخێکی تایبەتی پێ بدرێ، ئەگەر (استاذ) بێت باشە، ئەگەر نەبوو (استاذ مساعد) بێت، سوپاس.

بەڕێـز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

سوپاس، ئەمە پێشنیارێکە لەلایەن د. ناسح خرایە ڕوو، ئەگەر تێبینی نەبێ لەسەری دەیخەینە دەنگدانەوە. چونکە هیچ شتێکی وانییە نە لە پرۆژەی حکومەت نە لە لیژنەی یاسادا ئەم بابەتە هەیە، ئەوە پێشنیارێکە ئەگەر دکتۆر ڕای لەسەر بێت دەیکێشینەوە، ئەگەر سوریشە لەسەری دەیخەینە دەنگدانەوە.

بەڕێز د. ناسح غـــــەفـــــور ڕەمـــــەزان:

بەڕێـز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن.

ئەوە ڕای لیژنەی خوێندنی باڵایە.

بەڕێـز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

باشە، کەس تێبینی نییە لەسەر ئەم بابەتە؟ نییە.

کەواتە دەیخەینە دەنگدانەوە. فەرموو د. ڕزگار. تەنیا لەسەر پێشنیاری د. ناسح قسە دەکەی؟.

ئێستا ئەم بابەتە یەکلا دەکەینەوە.

کێ لەگەڵ ئەم پێشنیارەدایە کە ئێستا د. ناسح خوێندیەوە؟ تکایە دەست بەرز بکاتەوە.. دەست بەرز کرایەوە.. سوپاستان دەکەین.. کێ لەگەڵ نییە؟.. بە زۆربەی دەنگ ئەم پێشنیارە ڕەت کرایەوە، سوپاس.

دێینەوە سەر ئەسڵی بابەتەکە، کێ تێبینی هەیە لەسەر ئەم مادەیە کە دەربارەی دامەزراندنی ڕاگری کۆلیژەکانە لە جیاتی هەڵبژاردن؟ ئەوانەی دەیانەوێ قسە بکەن ئەمانەن: بەڕێزان (سیروان

کاکەیی، د.رزگار، ئەکبەر حەیدەر، مامۆستا مەلا تاهیر، چوار کەس دەیانەوێ قسە بکەن. کاک سیروان فەرمووو.

بەڕێز سەرتیپ محەمەد حسێن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بە گشتی هەندی تبینیم هەبوو لەسەر ئەم بابەتە، ئەگەر ڕێگام بدەن،

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

تەنیا مادە (٢)، تکایە ئێمە گفتوگۆ لەسەر مادە (٢) دەکەین.

بەڕێز سەرتیپ محەمەد حسێن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

هەندێ شت پەیوەندیی بە لیژنەکەمانەوە هەیە، من کارگێڕی لیژنەکەم.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

دوایی دێینەوە سەر ئەمە، جارێ مادە (٢) تەواو دەکەین، ئەگەر تێبینی لیژنە هەیە؟. فەرمووو.

بەڕێز سەرتیپ محەمەد حسێن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

سەبارەت بە مادە (٢) من رام لەگەڵ رای لیژنەی خوێندنی باڵا بووە رای خۆشمان دا کە ئێستا خرایە دەنگدانەوەو، نەچەسپا، بەڵام ئەو رایە کە لیژنەی خوێندنی باڵا داویەتی دەربارەی ئەم بابەتە تەنها بۆ روونکردنەوە بووەو، بۆ ئاسان کردنی بەڕێوەچوونی خودی پرۆژەکە بووە، یانی ئێمە لە سەرەتاوە کە باسمان کردووە ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا بەم شێوەیە بێت، چونکە ئێستا ئەگەر حسابی پرۆژەی حکومەت بکەی کە هاتووە دەڵێ پاش پاڵاوتنی، یان فەرمانی پێ دەربچێ لەلایەن ئەنجوومەنی خوێندنی باڵاوە، سەرۆکی زانکۆ، سەرۆکی دەزگای پەیمانگا تەکنیکییەکان، هەندی لە راگری کۆلیژەکان ئێستا ئەندامن لە ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا من پرسیارێک لە حکومەت دەکەم ئایا ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا کام ئەنجوومەنە؟ ئەوەی ئێستا کە سەرۆکی زانکۆ و راگری کۆلیژەکان پەسەند دەکات؟ یاخود هەموارکردنێکی تێدا دەکرێ ئەم بابەتە؟ ئەمە چ سەبارەت بە سەرۆکی زانکۆ چ سەبارەت بە راگری کۆلیژەکانەوە، لەبەر ئەوە ئێمە گوتوومانە ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا ئەو هەموارکردنەی تێدا بکرێت تێبینییەکەمان ئەوەندە بووە، ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا ئێستا لە کێ پێک دێت؟ سەرۆکی زانکۆی تێدایە، سەرۆکی دەزگای پەیمانگا تەکنیکییەکانیشی تێدایە، بە پێی یاسا ئێستا دەسەڵاتیان نامێنێ، چونکە ماوەی هەڵبژاردن (فترة الانتخابية) تەواو بوو، بابەتەکە لێرەیە باسمان کردووە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس. د. رزگار فەرمووو.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لە میانی تاقیکردنەوەی ئێمە لەگەڵ زانکۆدا لەوانەیە چەند زانیاریمان پەیدا کردووە لەسەر ڕۆشنایی ئەم زانیاریانە دەڵێم ئەگەر پێشنیارەک لێرە زیاد بکەین لەسەر ئەم مادەیە (بمرتبة استاذ او استاذ مساعد او مدرس)، ئەو وشەی (مدرس) زیاد بکرێت، لەوانەیە زۆر ڕێک بێت و، کاریکاتە سەر زانکۆ لەلایەنی دانانی بروانامەی گەورە دابنێن بۆ لایەنی بەڕێوەبەرایەتیی، هەروەها بۆ (مدة خدمته الجامعية لا تقل عن)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، فەرموو کاک ئەکبەر.

بەڕێز ئەکبەر حەیدەر موسا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من تەنها تێبینییەکم هەیە، ئەوانەی کە ڕاگری کۆلێژن خۆیان ئەندامن لە سەرۆکایەتی زانکۆ، کەواتە دەبێت هەر خۆیان خۆیان بپالێون، ئیتر خەڵکی تر مەغدور دەبێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس بۆ کاک ئەکبەر، بەڕێز مەلا تاهر با بفەرموێت.

بەڕێز مەلا محەمەد تاهیر محەمەد زین العابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

تێبینی من ئەوەیە کە ڕاگری کۆلیژ لە پێشان بە پالاوتنی ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا دەبێت،بەڵام لێرە ڕاگری کولێژ دامەزراندنی لە سەرۆک وەزیرانەوە دەبێت، ئایا پالاوتنەکەی لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە دەبێت، یا لە ئەنجوومەنی خوێندنی باڵاوە؟، دووەمیش ئەم دامەزراندنانەی هەردووکیان چ سەرۆکی زانکۆ ، یا کولێژ نەبەستراوەتەوە بە ماوەیەکی دیاری کراو، بۆ نموونە ناڵێت بۆ (٣) ساڵ، یا (٤) ساڵە، ئایا ئەوە کاریگەری نییە؟، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

بڕگەکە ڕوونە، ئەڵێت: ڕاگر لە لایەن ئەنجوومەنی زانکۆوە دەپاڵێورێت و دەسنیشان دەکرێت، ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا بڕیاری داوە کە دائەمەزرێت وەکو پلەیەک، مادەکە زۆر ڕوونە، نازانم بۆ بە دەووریا ئەگەڕێینەوە!، با تەواوی کەین، کاک د. ئیدریس چ تێبینییەکت هەیە لەسەر ڕای ئەندامان؟.

بەڕێز د. ئیدریس هادی ساڵح/وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ڕاگرکە جێگای چۆڵ دەبێت، ئەنجوومەنی زانکۆ بۆی هەیە کۆببێتەوە و، لە کۆبوونەوەکەی خۆی بۆ نموونە (٣) پاڵێوراوی هەیە، دەسنیشانی یەکێکیان دەکات بۆ ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا، ئەو

راگره له بنەڕەتەوه خۆی لەوێ نییه، تاوەکو خۆی بپاڵێوریێت، یا لابراوه، یا هەر لەوێ نییه، دەپاڵێوریێت و رای لەسەر دەدرێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، بەڕێز کاک سیروان فەرموو.

بەڕێز سەرتیپ محەمەد حسێن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەوەی بەڕێز د.ئیدریس باسی کرد، واتە ئێستا بە گوێرەی یاسا راگری کولێژ خولی هەڵبژاردنی تەواو بووه، ئەنجوومەنی زانکۆ لە کێ پێک دێت؟ و کێ ئەو پالاوتنە دەکات؟، ئایا دەسەڵات دەدرێت بەو ئەنجوومەنی زانکۆ کە ئێستا هەیە درێژەی پێ بدرێت، تاوەکو ئەنجوومەنی تازه دروست دەکرێت وئەوان ئەو پالاوتنە دەکەن، ئاماژەکە لێرەدایە ومن حەزم کرد ئەو روونکردنەوه بخەمە پێش چاوی بەڕێزتان، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، فەرموو کاک د.ئیدریس.

بەڕێز د.ئیدریس هادی سالح/وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من پێموایە ئەنجوومەن ئیشوکاری خۆی بەڕێوه دەبات تا ئەنجوومەنێکی تازه دروست دەبێت، ئەوه ئاساییە، ئەگەر ئەنجوومەنی زانکۆ واز لە ئیشوکاری خۆی بێنێت لەو کاتەی کە رۆژی تەواو بووه، هیچی کە نەکات، پێی رائەسپێردرێت کە بەردەوام بێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، فەرموو کاک د.ناسح.

بەڕێز د. ناسح غەفوور رەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

وابزانم تێبینیەکەی بەڕێز کاک سیروان زۆر روونه، ماوه یاسایەکەی ئەنجوومەنی زانکۆ، بەراستی نەماووه و، دەقێکی یاسایش نییه لە یاسایی خوێندنی بالادا کە ئەوانە بەردەوام بن لەسەر کارەکانی خۆیان و، تا ئێستاش من نەمزانیوه کە لە لایەن سەرۆکایەتی ئەنجوومەنی وەزیرانەوه ئەوان راسپێردرابن کە درێژە بە ئیشەکانیان بدەن و، لەبەر ئەوه بۆشاییەکی یاسایی پەیدا دەبێت ئەمە یەک. دووەم: سەبارەت بە راگرەوه من حەز دەکەم دیسانەوه دووبارەی کەمەوه، بە بۆچوونی من نابێت پایە زانستییەکەی لەو کەمتر بێت، چونکە راگر و سەرۆکی بەش بە رای من بناغەی زانکۆن، لەبەر ئەوه جیاوازن، ئیشەکەیان تەنها بەڕێوەبردن نییه، ئیشەکەیان زانستیه، بۆیە دەبێت پلە زانستیەیان بە راستی چەند بەرزتر بێت ئەوەندە باشتره، بە پێچەوانەی سەرۆکی زانکۆ، سەرۆکی زانکۆ لەوانەیە پلە زانستییەکەی زۆر بەرز نەبێت، بەلام بەڕێوەبەرێکی

باش بێت، بەڵام لێرە تەنها لایەنە بەڕێوەبردنەکەی نییە، دەبێت لایەنە زانستییەکەشی ڕەچاو بکرێت، وەکو دەڵێین: بناغەی زانکۆ لێرەوە دەست پێدەکات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، بەڕێز کاک محەمەد حەسەن فەرموو.

بەڕێز محەمەد حەسەن باڵەتە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من خۆمیش دوو ساڵ بەڕێوەبەری بەڕێوەبردن وخۆیەتی بووم لە زانکۆی سلێمانی هەندێ زانیاریم هەیە، بەڕێز کاک سیروان فەرمووی ماوەی (ڕاگر) تەواو بووە بۆشایەکی یاسایی تێ دەکەوێت، بۆشایی تێ ناکەوێت، با وایدانێین کە کولێژەکە هەر ڕاگری نییە، ئایا سەرۆکی زانکۆ بۆی نییە ڕاگرێک بە (وەکالەت) دابمەزرێنێت؟، کە وەکیل ڕاگر دامەزرا هەر بە پێی یاسا دەسەڵاتی ڕاگری دەدرێتێ و، سەرۆکایەتی زانکۆ وەکو د.ئیدریس فەرمووی ئیشی خۆی بەڕێوەدەبات، وابزانم ئەمە کراوە ومن کە بەڕێوەبەری بەڕێوەبەرایەتی و خۆیەتی بووم ئیشی وام زۆر کردووە، لە زانکۆی سلێمانی جاران یەک ڕاگر هەبوو ئەویش (د. محەمەد تەیب ئاکرەیی) بوو و، ئەوانی تر هەمووی وەکیل ڕاگر بوون و، ئێستا بەڕێز کاک (عسمەت خالید) لە زانکۆی دهۆک هەستاوە بە ئیشوکاری سەرۆکی زانکۆ، خۆ سەرۆکی زانکۆ نییە، بەڵکو وەکیلی سەرۆکی زانکۆیە و، بە سەرۆکی زانکۆ دانەمەزراوە، بەڵام ئیشی سەرۆکی زانکۆ دەکات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، فەرموو کاک فرەنسۆ.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێمـوایە زۆر لە بابەتەکە و پرۆژەکە دەردەچین، واتە هەتاوەکو ئەگەر بکرێت بۆشایی یاسایی نییە، ئەگەر (ڕاگری کۆلێژ) نەبێت بۆ بۆشایی یاساییە، ئەوە بۆشایی بەڕێوەبردنە، بەڵام بۆشایی یاسایی نییە کە ئێمە باسی بکەین، لەبەر ئەوە حەقە ئێمە گفتوگۆی مادەکان بکەین و، لە مادەکان دەرنەچین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، ئەم مادەیە بە تێرو تەسەلی گفتوگۆی لەسەر کرا، جا ئێستا مادەی (٢)دەخەینە دەنگدانەوە، بەڕێز کاک محەمەد فەرموو.

بەڕێز محەمەد حەسەن باڵەتە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئایا بەڕێز د.ئیدریس ڕا دەدات کە تەنها ئەم زیادەی بخرێتە سەر(ویتولی الاختصاصات التالية)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بەڵێ، بەڕێز د.ئیدریس رای لەگەڵ بوو، فەرموو کاک د. قاسم.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێشنیار دەکەم کە ماوەکەی بکرێتە(٥)ساڵ و بڕوانامەی دکتۆراشی هەبێت، واتە (مدرس)ی بۆ زیاد بکرێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

یەک پێشنیار هەیە کە ببێتە ئاستی (مدرس)و، وشەی (مدرس)یشی بۆ زیاد بکرێت لەگەڵ (استاذ واستاذ المساعد)، ئێستا کێ لەگەڵ ئەم پێشنیارەدایە؟ با دەست بەرزکاتەوە.. دەست بەرزکرایەوە..کێ لە دژە؟ بە زۆربەی دەنگ پێشنیارەکە وەرنەگیرا. ئەویتریش لە جیاتی(٧)ساڵ پێشنیار کرا کە ببێتە(٥) ساڵ، کێ لەگەڵ ئەم پێشنیارەدایە؟ سوپاستان دەکەین، کێ لەگەڵ نییە؟ کەواتە بە زۆربەی دەنگ پێشنیارەکە وەرنەگیرا، سوپاس، کەواتە مادەکە وەکو خۆی مایەوە تەنها یەک وشەی بۆ زیاد دەکرێت، ئەویش حکومەت هیچ لاری نەبوو لەسەری، تەنها لە رووی تەکنیکیەکەیەتی، ئێستا مادە(٢) دەخەینە دەنگدانەوە، کێ لەگەڵ مادە(٢)دایە؟..کێی لەگەڵ نییە؟ کەواتە بە زۆربەی دەنگ پەسەند کرا، سوپاستان دەکەین. مادە(٣) پێشنیارێک لەسەری هەیە، فەرموون بیخوێننەوە.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

المادة الثالثة: تعدل الفقرة الاولى المادة(٢٩) وتكون كالاتي:

يعين رئيس هيئة المعاهد الفنية بقرار من مجلس التعليم العالي، ويشترط فيه ان يكون من حملة الشهادة الدكتوراه ، لاتقل مرتبته العلمية عن أستاذ مساعد، ومن ذوي الخبرة والاختصاص.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەمەش هەر هەمان کێشەی مادەکەی پێشووی هەیە، کە داوا دەکرێت سەرۆکی زانکۆ بە هەڵبژاردن دابنرێت، هەروەها داوا دەکرێت کە سەرۆکی پەیمانگاش هەر بە هەڵبژاردن دابمەزرێت، بۆ گفتوگۆ کردن وابزانم بە تێروتەسەلی گفتوگۆ لەسەر بابەتەکانی پێشووش کرا، ئەگەر چ تێبینییەک هەیە، فەرموو مامۆستا تاهیر.

بەڕێز مەلا محەمەد تاهیر محەمەد زین العابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر بڕگە(١)ی مادە(٣١)یش بخەنە سەری، هەموار کردنەکە بۆ راگری پەیمانگاش بێت چاکە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوە پێشنیاری حکومەتە، لیژنەی یاسا پێشنیارەکەیان ئامادە کردووە، کە هاتینە سەری ئەو کاتە باسی دەکەین.

ئێستا دەیخەینە دەنگدانەوە، کێی لەگەڵە؟سوپاستان دەکەین، کێی لەگەڵ نییە؟ کەواتە بە زۆربەی دەنگ پەسەند کرا.

مادە(٤)دیسان پێش وپاشێکمان هەیە، فەرموو.

بەڕێز د.ئیدریس هادی سالح/وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە وتمان سەرۆکی دەستەی پەیمانگا هونەریەکان لەگەڵ راگری پەیمانگاکان، ئەویش هەر بخرێنە یەک مادە، واتە مادەی (٣ و٤) یەکێکیان بۆ سەرۆکی دەستەی پەیمانگاکان دەبێت و، مادە(٤)یش بۆ راگری پەیمانگاکان دەبێت، واتە مادەی(٣) دەبێتە(٥)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەواتە برگە (١)ی مادەی(٣١)یش هەموار بکرێتەوە بۆ ئەوان، جا هەموار کراوەکەمان بۆ بخوێننەوە. بۆتان نەهاتووە!، جا حەز دەکەن پێشنیاری کەن، هەروەها ئەویش بە دامەزراندن دەبێت، بەڕێز د.ئیدریس دەقێکی هەیە، با بزانین چییە؟، دەقەکەمان بۆ بنێرن، راوەستن وا دیارە حکومەت دەقەکەی خۆی هێناوە. ئەمە بۆ راگری پەیمانگا هونەرییەکانە، فەرموو د.ئیدریس.

بەڕێز د.ئیدریس هادی سالح/وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

سەبارەت بە راگری پەیمانگا هونەرییەکان، پێشنیارەکە ئەوەیە کە لە پلەی (مدرس) کەمتر نەبێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

(يشترط في من يعين عميدا للمعهد ان يكون بمرتبة مدرس).

بەڕێز د.ئیدریس هادی سالح/وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دەڵێ: بان لا يقل عن مرتبة المدرس، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بان لايقل عن مرتبة المدرس فما فوق.

بەڕێز د.ئیدریس هادی سالح/ وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڵێ، بەڵام لێرە بە هەڵبژاردن نییە، بە دامەزراندنە(تعين)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

تەنها بنەمای دامەزراندن ئەبێت بە هەڵبژاردن، ئەوە لیژنەی یاسا با ئەوە هەموار بکەنەوە، ئەوە رای حکومەتە، لیژنەی یاسایی هیچ لاریان نییە لەسەر ئەم بۆچوونانە؟.. نیانە.. ئەی لیژنەی پەروەردە هیچ لاریان هەیە؟.

بەڕێز د. ناسح غەفوور رەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە دەقێکمان هەیە،(يعين عميد المعهد بامر من رئيس مجلس الوزراء، بعد اقرار ترشيحه من قبل مجلس التعليم العالي، و لا تقل مرتبته عن مدرس، ولاتقل خدمته الجامعية عن« ٥ »سنوات)، واتە تەنها شتەکەمان گۆڕیوە بە فەرمانی وەزاری، هیچی تری تێدا نییە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

دیسان دەگەڕێینەوە، ئەوە چارەسەر کراوە، (مدرس) سەرۆک وەزیران داینامەزرێنێ، بابزانین یاساکە چی دەڵێت!، بۆ (معاون مدرس) سەرۆک وەزیران دایمەزرێنێ، ئەوە شتێکی پەروەردەییە، فەرموو کاک محەمەد.

بەڕێز محەمەد حەسەن باڵەتە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دەقەکە وای لێ دێت،(المادة« ٣١ » يشترط في من يعين عميد للمعهد ان يكون بمرتبة مدرس فما فوق، وبقرار من المجلس الوزراء، بناء على توصية المجلس ولمدة « ٤ » سنوات)ئەوە وای لێ دێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

روونە، تەنها بنەمای هەڵبژاردن دەکرێت بە دامەزراندن، (ماوە)کە دەخەینە دەنگدانەوە، فەرموو د. ئیدریس.

بەڕێز د.ئیدریس هادی ساڵح/ وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو(مدة « ٤ »سنوات)ەش وابزانم نامێنێ، کە هەڵبژاردن نەما ماوەش نامێنێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوە دەرئەنجامە، کە هەڵبژاردن نەما، ماوەکەش نامێنێ، فەرموو د.ناسح.

بەڕێز د. ناسح غەفوور رەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە دەڵێین (ولا تقل خدمته عن الجامعية عن« ٥ »سنوات)مەرجمان داناوە بۆ ئەوەی راگر، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

باشە دەیخەینە دەنگدانەوە، ئەگەر لەسەری سوور بن، فەرموو د.ئیدریس.

بەڕێز د.ئیدریس هادی سالح/وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دوو شتی لەیەک جیاوازە، ئەو دەڵێت:(٥)ساڵ خزمەتی هەبێ بۆ ئەوەی ببێت بە ڕاگر، ئێمەش دەڵێین: ئەو ماوەیەی کە ئیش دەکات(٤) ساڵە هیچ پەیوەندیی بەوە نییە، ئەمە دوو شتی لە یەک جیاوازە، سوپاس.

بەڕێز د. ناسح غەفوور رەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

جا ئێمە پێشنیاری (٥) ساڵەکە دەکەین، کە (٥) ساڵ خزمەتی هەبێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

باشە، پێشنیاری (٥)ساڵ کراوە، وەکو مەرجی دامەزراندن، کێ لەگەڵ ئەم پێشنیارەدایە؟..سوپاستان دەکەین.. کێی لەگەڵ نییە؟ بە زۆربەی دەنگ پێشنیارەکە وەرنەگیرا، سوپاستان دەکەین.

کەواتە مادەکە دەخەینە دەنگدانەوە، تەنها بنەمای هەڵبژاردن دەبێتە دامەزراندن، ماوەکەش بە شێوەیەکی ئۆتۆماتیکی هەڵدەگیرێت، با لیژنەی یاسایی دایڕێژنەوە، سوپاسیان دەکەین، دەیخەینە دەنگدانەوە، کێ لە گەڵ مادەکەدایە؟..سوپاستان دەکەین..کێی لەگەڵ نییە؟ بەزۆربەی دەنگ مادەکە پەسەند کرا.

مادە(٥)شتێکی وانییە، ئەوی تریش مادە ئاساییەکانە، ئیستا دەبێت بە مادە(٦)، فەرموو کاک حسێن مادە(٦)بخوێنرەوە.

بەڕێز حسێن عەلی کەماڵ:

مادة (٦): لا يعمل باي نص يتعارض واحكام هذا القانون.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەس تێبینی نییە، مادە(٦) دەخەینە دەنگدانەوە، کێ لە گەڵ ئەم مادەدایە؟..سوپاستان دەکەین..کێی لەگەڵ نییە؟ کەواتە بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا.سوپاستان دەکەین.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

مادة(٧): على مجلس الوزراء تنفيذ احكام هذا القانون.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەس تێبینی نییە لەسەر ئەم مادەیە، مادە(٧) دەخەینە دەنگدانەوە، کێ لەگەڵ ئەم مادەدایە؟..سوپاستان دەکەین..کێی لەگەڵ نییە؟ بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا، سوپاس.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

المادة(٨): ينفذ هذا القانون اعتبارا من تأريخ صدوره ونشره في الجريدة الرسمية.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

چ تێبینییەک نییە لەسەر ئەم دەقە، بەڕێز کاک سەعید یەعقوبی فەرموو.

بەڕێز محەمەد سەعید ئەحمەد یەعقوبی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەبەر ئەوەی لە پەرلەمان هیچ یاسایەک دەرنەچوواندرایە بۆ دامەزراندنی رۆژنامەیەکی رەسمیی، کە لە هەمسوو حکومەتەکانی جیهاندا هەیە، بۆیە لێرەدا نابێت بڵێین: (ينفذ هذا القانون اعتبارا من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية)، چونکە لە راستیدا ئەو رۆژنامەیە نییە، تاوەکو یاساکەی تیادا بڵاو بکرێتەوە، بەڵکو بوترێت (اعتبارا من تاريخ نشره في جريدة البرلمان)، بەو بۆنەیەوە داوا لە بەڕێز وەزیری داد دەکەم، بەبۆنەی ئامادە بوونی لەم کۆبوونەوەیەدا پرۆژەیەک ئامادە بکات وبەرز بکاتەوە بۆ پەرلەمان، تاوەکو حکومەتی هەرێم ببێتە خاوەن رۆژنامەیەکی رەسمی و، ئەو بۆشایە گەورەیەش کە هەیە لە بواری دادگاکان و ناوەندەکانی دادوەری و یاسایی(الاوساط القضائية)دا پڕ بکرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، فەرموو بەڕێزد. ئیدریس.

بەڕێز د. ئیدریس هادی ساڵح/وەزیری پیشەسازی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وابزانم رۆژنامەی هەرێم رۆژنامەیەکی رەسمییە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

نەخێر، رۆژنامەیەکی رەسمی نییە، فەرموو کاک قادر.

بەڕێز قادر عەزیز محەمەد جەباری/ وەزیری داد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

راستە رۆژنامەی پەرلەمان رۆژنامەیەکی رەسمی نییە، بەڵکو هی پەرلەمانە وهی حکومەت نییە، رۆژنامەی رەسمی حکومەت زۆر (وەقائعی) تیادا بڵاو دەبێتەوە، وەکو دامەزراندنی پلەی تایبەتی(درجه الخاصه)دامەزراندنی دادوەرەکان و قائیمقامەکان و بەڕێوەبەری شارۆچکەکان و زۆر شتی تر، هەتاکو دیاری کردنی پارچە زەوی بۆ وەزارەتەکان و فەرمانگە رەسمییەکان و حکومییەکان، لەبەر ئەوە شتێکی گشتییە و، تایبەت نییە بە پەرلەمانەوە، رۆژنامەی پەرلەمان تایبەتە بە پەرلەمانەوە، تا ئێستا وا رۆیشتووە، بەڵام ئێمە ئێستا پرۆژەیەکمان بە دەستەوەیە و، خەڵکانی لێهاتووشمان بۆ ئامادە کردووە و، بەم زووانەش پرۆژەکە دەخەینە بەر دەستی بەڕێزتان، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، کاک محەمەد فەرموو.

بەڕێز محەمەد حەسەن باڵەتە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

تا ئێستا بڕیارەکانی پەرلەمان لە ڕۆژنامەی پەرلەماندا بڵاو بووەتەوە، بەڕێز کاک سەعید یەعقوبی یاساییە، ئێمە کە وتمان (الجريدة الرسمية) مەبەستمان ڕۆژنامەی پەرلەمانە و، چ بڕیارێک لەو ڕۆژنامەیە دەرچووە، مەبەستی بڕیار ویاساکانی پەرلەمان کە دەردەچێت لەو ڕۆژنامەیەدا بڵاو دەکرێتەوە، (ينشر في الجريدة الرسمية) ئەو ڕەسمیە تایبەتە تەنها بۆ یاساو بڕیارەکانی پەرلەمان، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەمە ڕوونە، ئێمە تەنها یەک تێبینییمان هەیە، لەبەر ئەوەی کە ئێمە لە عێراقداین و، عێراقیش ڕۆژنامەی(وقائع العراقية)ی هەیەو، ئەوە چەند ساڵێکە کە ئەو ڕۆژنامەیە هەیە و یاسا وبڕیارەکانی تیادا بڵاو بوەتەوە، لەوانەیە لەسەر ئەو بۆچوونەی کاک سەعیدو چەند لایەنێک هەبێت کە گلەییان کردووە، کە بۆ تاوەکو ئێستا حکومەت (وەقائعی کوردستانی) نییە، ئەوەی کە پەرلەمان بڕیاری لەسەر دا، ڕۆژنامەیەکی ڕەسمییە و، بڕیارەکانی پەرلەمانی لێ بڵاودەبێتەوە و، دینێرێت بۆ حکومەت ودامودەزگاکانی ، لەوانەیە هەر ئەزمونێک و هەر سیستمێک لە جیهاندا شێوازی تایبەتی خۆی هەبێت، مەرج نییە ئێمە کە (وەقائعێکی عێراقیمان) نییە، ڕۆژنامەیەکی ڕەسمیمان نییە و، ئەمە چەند ساڵێکە ئێمە هەر لە ڕۆژنامەی پەرلەمان یاساکان وبڕیارەکانی خۆمان بڵاو کردووەتەوە و، ئەوەی کە بەڕێز وەزیری دادیش باسی کرد کێشەیەکی گەورەمان بۆ چارەسەر دەکات، ئەوکاتە بڕیارەکانی حکومەتیش هەر لەوێ بڵاو دەبێتەوە، بەڕێز کاک فرەنسۆ فەرموو.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ڕۆژنامەی پەرلەمان ڕۆژنامەیەکی ڕەسمییەو، گومان لەوەدا نییە، تا ئێستا دانمان پیادا ناوە کە ڕەسمیە، بەڵام ڕۆژنامەی هەرێمی کوردستان ڕۆژنامەیەکی ئاساییە، وەکو هەموو ڕۆژنامەکانی تری و، خاوەن ئیمتیازی هەیە و، بە ڕەسمی ناژمێردرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، ئەم مادەیە ئەگەر چ تێبینی لەسەر نییە ئەوە دەیخەینە دەنگدانەوە، کێ لەگەڵ ئەم مادەدایە؟..سوپاستان دەکەین..کێی لەگەڵ نییە؟..کەواتە مادە(٨)بە زۆربەی دەنگ پەسەند کرا. ئێستاش یاسایی ژمارە(١٢)ی هەموار کراو بە گشتی دەخەینە دەنگدانەوە، کێی

لەگەڵە؟..سوپاستان دەکەین..کێی لەگەڵ نییە؟کەواتە بە زۆربەی دەنگ پەسەند کرا.
ئەم برگەیەمانە تەواو بوو، دێینە سەرخاڵی دووەمی بەرنامەی کارمان، کە بابەتی گفتوگۆ کردن لە سەر پرۆژەی یاسای کۆڕی زانیاری کوردیە، بۆ ئەوەی ئەندامان هەموو لە شێوەیەکەدا بن، هەرچەندە هەمووشتان لە شێوەکەدان، بەڵام بۆ ئەوەی گفتوگۆکە ئاسان کەینەوە و، سوود لە کاتەکەمان وەرگرین، ئەم پرۆژەیە وەکو ئاگادارن هاتە پەرلەمان لە رێگای حکومەتەوە، لێرە پێشکەش کرا لەسەر پێشنیاری بەڕێز وەزیری رۆشنبیری و وەزیری داد و(٣) لیژنەی پەرلەمانی و، داوا کرا کە ئەم بابەتە بەتێروتەسەلی باس بکرێت و، بریار درا کە لیژنەیەک دەسنیشان کەن بۆ ئەم بابەتە و، لیژنەش دەسنیشان کرا، لە بەڕێز وەزیری رۆشنبیری و بەڕێز وەزیری داد و، (٤) لێپرسراوی لیژانی پەرلەمان و ئەندامانی پەرلەمانیش هەندێکیان کاتیان هەبوو و ئەزیەتیان کێشاو بەشدار بوون و، کۆمەڵێک لەو پسپۆڕانەی کە خۆیان بە بەرژەوەندییان زانی و توانایان هەبوو کە ئامادە بن، رۆژێک لە پەرلەمان کۆبوونەوە و، پاشان لیژنەکە خۆیان دوو سێ کۆبوونەوەیەکیان کرد و، کۆمەڵێک خاڵیان دانا و، بەوەشەوە نەوەستان و، کۆمەڵێک پسپۆڕیان بانگ کرد و، رۆژێک لەگەڵیاندا گفتوگۆیان کرد و، ئەو گفتوگۆیانەیان کرد بە پرۆژەیەک و، پرۆژەکەش لەگەڵ تێبینی خۆیان وتێبینی لیژنەی یاسا پێشکەش بە ئێوەی بەڕێز کراوە، ئێستاش ئێمە دێینەوە سەر ئەو پرۆژەیە، بۆ ئەوەی نەختێک ئاسانیی کەینەوە، چونکە ئەو پرۆژەیەی کە لەبەر دەستانە رای حکومەتە و رای (٤،٣)لیژنەی پەرلەمانییە و زۆربەی ئەندامانی پەرلەمانیش لەو گفتوگۆیانەدا بەشدار بوون، دێینەوە سەر پرۆژەکە، ئەگەر لیژنەی رۆشنبیری بفەرموون بێنە ئێرە، ئەگەر بەڕێز کاک ئەحمەد بفەرموێت، لیژنەی ئابووریش بەشدار بوو جا با بەڕێز کاک جەمیل بفەرموێت بێتە ئێرە، ئێستا ئێمە ئەو پرۆژەیەی کە بە رەسمی لە حکومەتەوە بۆمان هاتووە ئەوە دەخوێنینەوە، ئەوە خوێندنی یەکەم پاشان ئەو پرۆژەیەی کە لیژنەکە ئامادەی کردووە و، بەگشتی رایەکان ئامادە کراوە، واتە لەسەر رای لیژنەکانی پەرلەمان لەگەڵ رای حکومەت نووسراوە، ئەو پرۆژەیە دەخوێندرێتەوە وگفتوگۆی لەسەر دەکەین، وەکو ئەوە کە هەمیشە باو بووە لە پەرلەماندا، فەرموو کاک حسێن.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

القانون رقم( ) لسنة١٩٩٧

قانون المجمع العلمي الكوردي.

الفصل الاول: المجمع واهدافه:

المادة الاولى: يؤسس في اقليم كوردستان العراق مجمع كوردي يمارس مهامه في ضوء القانون المنشئ له.

المادة الثانية: للمجمع شخصية معنوية واستقلال مالي و أداري.

المادة الثالثة: مقر المجمع مدينة اربيل، ولمجلس المجمع ان يعقد جلساته ويختار مقره في اي